
DANSK PSYKOLOG FORENING

Folketinget
Att. folketingsmedlem Birthe Skaarup
Christiansborg

Den 18-10-2005
J.nr. 10.7-5

LM

1240 København K

Vedr.: Kriterier og evalueringsordning for private uddannelser til psykoterapeut

Kære Birthe Skaarup

I foråret blev evalueringsordningen for de private uddannelser til psykoterapeut iværksat. Vi er bekendt med, at arbejdet med udfærdigelsen af kriterierne for psykoterapeutuddannelserne og evalueringsordningen blev sat i gang især efter din og Dansk Folkepartis påpegning af, at der måtte gøres noget for at sikre borgerne, hvis de vælger at gå i behandling hos en psykoterapeut.

Arbejdet med at sikre en forsvarlig psykoterapeutisk uddannelse ser Dansk Psykolog Forening meget positivt på. Der er imidlertid en række forhold i kvalitetskriterierne og evalueringsordningen, der har vagt bekymring hos os, og som vi finder rigtigst at gøre opmærksom på.

Kvalitetskriterierne

En lang række af de kvalitetskriterier, der er fastlagt, er meget fornuftige. Der er nok ikke nogen tvivl om, at flere uddannelser vil få et kvalitetsløft i kraft af, at det nu er muligt at blive evalueret i forhold til kriterierne.

Imidlertid ser vi to fundamentale mangler ved kriterierne:

- Der er ikke noget krav om, at den studerende skal have superviseret praksiserfaring.
- Der er ikke krav om, at uddannelsen skal hvile på et videnskabeligt grundlag.

Det blev der sidste år gjort opmærksom på fra såvel Dansk Psykiatrisk Selskabs som Dansk Psykolog Forenings side over for Socialministeriet, som forestod udarbejdelsen af kriterierne. En svensk og norsk professor var også blevet hørt af Socialministeriet, og de påpegede det samme.

Der er tale om ganske alvorlige mangler, der har afgørende betydning for sikringen af uddannelsernes kvalitet.

Til sammenligning har psykologer en 5-årig videnskabelig universitetsuddannelse bag sig. Derudover indførte Folketinget i 1993 med psykologloven en autorisationsordning. For at blive autoriseret skal psykologen efter endt universitetsuddannelse arbejde bredt fuldtids i to år under supervision af en autoriseret psykolog, i alt 160 timers superviseret praksis. På denne måde har Folketinget fundet, at det giver psykologerne de nødvendige kompetencer til at kunne arbejde selvstændigt med tilstrækkelig kvalitet.

Psykotering er den mest indgribende form for arbejdsopgaver, en psykolog har i forhold til andre mennesker.

Men en psykoterapeut fra en privat uddannelse stilles ikke over for krav om praksis og får ikke en videnskabelig underbygget uddannelse. Det faktum undrer os med tanke på, hvor indgribende betydning psykoterapi har for klienten.

Vi har også undret os over tilblivelsen af kriterierne. De blev sendt i høring, men der har ikke i nævneværdig grad været taget hensyn til hverken Dansk Psykiatrisk Selskabs og Dansk Psykolog Forenings forslag og bemærkninger. Der har heller ikke været taget tilstrækkelig hensyn til de to nordiske professorers forslag.

Den 23. april 2004 stillede Anita Knakkegaard et skriftligt spørgsmål i Folketinget til Socialministeren vedrørende status for arbejdet med evalueringsordningen. Socialministeren svarede den 3. maj 2004 bl.a. at "langt de fleste af høringssvarene er positive med konstruktive forslag til ændringer. Der var en lang række sammenfaldende forslag til ændringer, men der er også visse essentielle steder en ret stor divergens i forslagene. Ved vurderingen af hvilke ændringsforslag, der skulle indarbejdes i oplægget til kvalitetskriterier, har arbejdsgruppen taget udgangspunkt i bemærkningerne fra de uvildige udenlandske professorer. Arbejdsgruppen har derefter i videst muligt omfang indarbejdet sammenfaldende forslag fra høringsparterne i oplægget."

Vi har i Dansk Psykolog Forening undersøgt, hvorvidt det er korrekt, at arbejdsgruppen har taget udgangspunkt i bemærkningerne fra de nordiske professorer. Vores resultat er, at en række bemærkninger og forslag af væsentlig betydning ikke er indarbejdet i kriterierne. Som eksempelvis forslag og bemærkninger om videnskabelighed og praksiskrav.

Arbejdsgruppen har ifølge Socialministeren i videst mulig omfang indarbejdet de sammenfaldende forslag fra høringsparterne. Vi står uforstående overfor, at der ikke har været taget hensyn til væsentligheden i indkomne bemærkninger og forslag. For hermed har Socialministeriet udelukket to af de mest fundamentale forudsætninger for en psykoterapeutuddannelse; nemlig krav om praksiserfaring under supervision og videnskabelighed.

Det er desuden en alvorlig mangel ved høringsproceduren, at der ikke er nogen af de akademiske psykoterapeutuddannelser, der blev hørt. Hvordan er udvælgelsen af hvilke psykoterapeutuddannelser, der er blevet hørt, foregået? Hvorfor er de akademiske psykoterapeutuddannelser ikke blevet hørt? Har Socialministeriet alene ønsket at spørge de uddannelser, som ministeriet på forhånd vidste ville give de "rigtige" svar?

Evalueringsordningen

Vi finder det uklart, hvilken status evalueringsordningen har. Socialministeren har i Folketinget gjort meget ud af at fastslå, at der ikke er tale om en akkrediteringsordning. Evalueringen af psykoterapeutuddannelserne forstås af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), og hvis man ser på EVA's beskrivelse af, hvad en akkreditering er, så er det identisk med den evalueringsordning, der er etableret. Der bliver sagt én ting og gjort noget andet.

Det er også uklart, hvilken vægt de enkelte kriterier har i evalueringen. Alle kriterier er ikke lige væsentlige, men hvordan vejes de op imod hinanden? Det findes der ikke nogen retningslinjer for. Det tilknyttede Ekspertpanel skal eksempelvis alene tage stilling til ét af de 12 sæt af kriterier, nemlig det der omhandler uddannelsens struktur og indhold. Hvis Ekspertpanelet finder mangler ved uddannelsens indhold, mens EVA vurderer at de øvrige 11 kriterier er opfyldt, hvilken evaluering får uddannelsen så?

Dansk Psykolog Forening har af et medlem af Ekspertpanelet fået oplyst, at der ikke er afsat tilstrækkelige ressourcer til arbejdet. Der er således ikke ressourcer til at afholde møder. Det vil give store problemer i forhold til at sikre ensartet praksis i vurderingen af uddannelserne, og derfor fare for forskelsbehandling af uddannelserne.

Med hensyn til de privatuddannede psykoterapeuters virke vil vi gerne henlede opmærksomheden på, at Dansk Psykolog Forening på et møde i maj 2005 med Lotte Mac fra Socialministeriet fået oplyst, at Socialministeriet overfor uddannelserne vil påpege, at psykoterapeuternes målgruppe ikke er syge mennesker. Målgruppen er mennesker, der har behov for personlig rådgivning og samtaler i forbindelse med eksistentielle problemstillinger. Det som socialministeren i en pressemeddelelse fra 14. november 2004 kalder "en større eller mindre krise i livet".

Imidlertid udsendte Socialministeriet i marts 2005 pjecen "Værd at vide ved valg af privatpraktiserende psykoterapeut", at i henhold til bestemmelsen i lægelovens § 24 i afsnittet om kvaksalveri kan alle, herunder også psykoterapeuter, tage "syge i kur" (behandling).

Vi står undrende overfor, hvordan socialministerens udmelding sidste år og forklaringen fra socialministeriet i år hænger sammen. Hertil kommer spørgsmålet, hvordan en psykoterapeut kan afgøre, om en person er syg eller "blot" behøver samtaler i forbindelse med eksistentielle kriser? Det bør vel være læger, psykiatere og psykologer, der skal tage stilling til, om der er tale om sygdom, der enten kan diagnosticeres eller visiteres til yderligere udredning med henblik på diagnosticering?

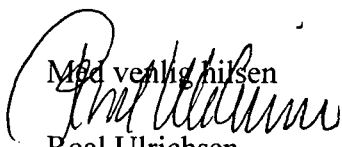
Det er desværre stadigvæk sådan, at enhver kan kalde sig psykoterapeut og bedrive psykoterapi, uanset uddannelsesmæssig baggrund. Vi så gerne, at Folketinget havde taget skridtet fuldt ud og indført en beskyttelse af titlen som psykoterapeut således, at borgerne i vores land kan være helt sikre på, at en psykoterapeut har en forsvarlig psykoterapeutisk uddannelse bag sig. Psykoterapeuterne beskæftiger sig jo med ganske indgribende forhold hos det enkelte menneske. Forkert diagnosticering og dårlig behandling kan medføre invalidering af klienten.

Vi vil gerne udtrykke håb om, at kvalitetskriterierne og evalueringsordningen politisk tages op til fornyet overvejelse. Når vi ser på, hvad du og Dansk Folkeparti har efterspurgt i Folketinget, så er det vores klare vurdering, at I ikke har fået den vare, I har bedt om.

Såfremt du har mulighed for det, vil vi meget gerne mødes med dig for at drøfte kriterierne og evalueringsordningen. Da der er tale om borgeres og klienters sikkerhed, vil vi også gerne drøfte brugen af psykoterapeuttitlen, klienternes manglende mulighed for at klage over behandlingen og andre relaterede emner.

Mød venlig hilsen

Roal Ulrichsen
Formand

